

תקנתו של יין שנתגלה

יב. ניסן תשל"ח נתגלה אצלי בקבוק יין של חמישים ליטר (שעשיתי לבד) וכך הוי עובדא הבקבוק עמד במרפסת סגורה סמוך לקיר ובקיר הי' חלון פתוח לחדר ובחדר הי' אדם ער אבל לא יכל לראות את הבקבוק, הנחתי את הבקבוק מגולה ויצאתי למטבח ומיד חזרתי ליינן, ושאלתי את מו"ר ואמר לי שזה מגולה וכשאעשה שמחה שאחלק את היין, וכן אני יכול ליתנו לבני משפחתי שלא מקפידים על גילוי בשביל ד' כוסות. מו"ר לא אמר לי שאודיע למסובים בשמחה שהיין מגולה ואף לא בשעת מעשה בשעה שחלקתיו בשמחה שהודעתי למו"ר שהנני מחלק (עי' לעיל בהל' שבת אות מ"ה מה שאמר מו"ר בנוגע לקידוש).

שמעתי מאיש מהימן הוי עובדא שנתגלה בקבוק יין בבית מו"ר ועמד בבית כמה שנים וכשהשיא מו"ר את בנו שיחי' שאל את מרן החזו"א אם אפשר לתת את היין למסובים בסעודת ז' ברכות ואמר לו מרן שיתן, רק יודיע שהי' מגולה וכך עשה, העמידו על השלחן והודיע.

ומהגר"ק שמעתי עוד עובדא שהי' יין מגולה בבית ואמר מרן החזו"א להעמידו על השלחן באחת החתונות של בן משפחתו ושאלוהו אם להכריז שהוא מגולה ולא ענה ברורות ולבסוף מישוהו מהמשפחה הכריז ע"ד עצמו.

הביאו חלב למו"ר ממשק חרדי

יג. אחד מיסודות (יר"א) הי' מביא הרבה שנים חלב למו"ר (שליט"א) זצוק"ל ממשקו, אספר לי שאף פעם לא שאלו מו"ר בעניני כשרות ורק שאלתו היחידה תמיד אם לא הי' מגולה, וכן בחוה"מ פסח תשמ"ד היו זקוקים לחלב עבור מו"ר (כל השנים הי' מו"ר משתמש רק בחלב שהכינו עבורו בער"פ עבור כל ימי הפסח, והשנה היתה סבה והוצרך לחלב מחוה"מ) וביקשו מהנ"ל שיביא חלב בחוה"מ והביא לו ולא שאלו מו"ר שום דבר בנוגע לכשרות כגון באיזה כלים חלבו וכיוצ"ב ושאלתו היחידה היתה אם לא הי' מגולה.

ריעותא דלא חזינן לא מחזקינן

יד. ספר לי הגר"ק שליט"א בזמן מרן החזו"א זצוק"ל הי' אחד מחלק חלב לבתים והוא חלק גם למרן פעם השאיר המחלק את כד החלב מגולה ברחוב ולא השתמש מרן בחלב, וספר המחלק למרן שבמקום הרכוז של המחלקים שם משאירים תמיד מגולה ומדוע לא חושש מרן לכך ומשתמש בחלב וענה לו מרן ריעותא דלא חזינן לא מחזקינן.

באיזה אופן מותר להלין ביצה קלופה

טו. אמר לי מו"ר (שליט"א) זצוק"ל שמרן החזו"א זצוק"ל הורה שתבשיל שטגנוהו או בשלוהו עם ביצה אף שהביצה ניכרת מותר לכתחלה להלינה כלילה דבכה"ג אין

עלי' האיסור של ביצה קלופה שעבר עלי' הלילה והביא מרן ראי' מערובי תבשילין שדג וביצה שעליו נחשבים לשני תבשילים, והלא צריך שיהי' ראוי לאכילה בשבת ועבר ע"ז הלילה, ואמר מו"ר כמדומה שמרן אמר דגם ביצה שטגנוה בשמן בלבד מותר להלינה ועוד אמר מרן דבצל קלוף שחתוך לתוך סלט או כבוש עם דג דינו כמאכל ומותר להלינו.

ביצה קלופה חי' שעבר עלי' הלילה

טז. ספר לי מו"ר ששאלו את מרן החזו"א זצוק"ל על ביצה קלופה חי' שעבר עלי' הלילה מה דינה וענה שאסור להשליכה לאשפה (עי' הגהות מרדכי שבת פרק המוציא)

וראיתי שמו"ר התיר לבנו שליט"א על סמך פסק זה של מרן להלין לכתחילה בלילה ביצה חי' שהיתה פתוחה בצלחת רק אמר לו שיכסה אותה.

זוגות בזמננו

יז. תשל"ה, מו"ר (שליט"א) זצוק"ל אמר לי שלא מקפידים בזמננו על זוגות גם על אלה שנאמר עליהם בגמ' שהם הלל"מ (פסחים דף ק"י ע"ב) כגון ביצים אגוזים קשואים, ומטעם הנאמר שם בגמ' דלא קפיד לא קפדי בהדי'. אמנם כמדומה לי שמו"ר בעצמו מקפיד ע"כ כי תמיד מגישים לו לארוחת בוקר שתי ביצים שלוקות ואוכל רק אחד והשני' תמיד משאירה. וכן שמעתי שמרן החזו"א כשהגישו לו שתי ביצים השאיר קצת מהשני' ואמר הטעם משום זוגות ועל המינים שנאמר עליהם הלל"מ מקפיד ע"ז.

החמיר בביצה שאינה כד וחלק

יח. מו"ר מחמיר שלא לאכול ביצה ששני צדדי' שוים או כד או חד וכן אמר לי מו"ר שיש להחמיר ופעם הבאתי להראות לו ביצה כזו וכתבתי לו שבפרמ"ג כותב שודאי אם ימדדו ימצאו שצד אחד כד וצד אחד חד מ"מ אמר לי מו"ר כמה פעמים יש להחמיר, הסתכל הרבה על הביצה והצביע על צד אחד שיותר מחודד וחשב והסתכל ובסוף אמר שיש להחמיר, וספר לי מו"ר שפעם הביאו ביצה כזאת למרן החזו"א והסתכל והסתכל ואמר "אבער דאס איז פארט פון אהון" (התרגום, אבל הביצה בכ"ז מתרנגולת. א"ה, דהחשש בשה בשני הצדדים משום דשמא היא מעוף טמא) והסביר מו"ר את כונת מרן במה שאמר דאס איז פארט פון אהון שאם ימדדו ודאי ימצאו שאין שני הצדדים שוים, ואמר לי גם על הביצה שהראיתי לו שאם ימדדו אותה במטר ודאי ימצאו כד וחד, מ"מ לא חזר בו ממה שאמר לי להחמיר.

נזהר בכשרות התרופות גם כשמצבו חמור

יט. ספר לי הרופא החרדי שמטפל במו"ר (שליט"א) זצוק"ל שכל פעם כשהוא רושם למו"ר תרופה, טבלאות וכיוצ"ב מו"ר חוקרו מאין היא וממה היא מורכבת ואף שאומר לו בודאות שהיא כשירה (לאחר שברר) מ"מ רוב הפעמים אינו לוקחה, (א"ה, טבלאות מתוצרת הארץ שברורו על כשרותן, בדרך כלל מו"ר לוקח וכן ראיתי שלקח קפסולות אנטיביוטיק פרט לפסח שאז לא לוקח מו"ר כל תרופה וטבלא אף כשהוא חולה גדול ואף בפסח האחרון שמצבו הי' קשה לא לקח שום תרופה אף שד"ר רוטשילד ברר שאין בהם כל חשש (התרופות שלוקח מו"ר כל השנה כלוריל להורדת מים ודגוקסין ללב ובפסח לא לקח) אבל לאחרים מתיר מו"ר לקחת טבלאות תרופות בפסח כפסק מרן זצוק"ל בחזו"א סי' קט"ז ס"ק ח' עי"ש).

בשבוע הראשון במחלתו האחרונה של מו"ר כשמצבו הי' כבר חמור הייתי אצלו בליל שבת יחד עם ד"ר רוטשילד ונתן למו"ר טבלא כמדומה להרגעה ומו"ר שאלו על כשרותה ורק לאחר שהרופא אמר לו בודאות שזה בסדר לקח.

בשר שנתעלם מן העין

כ. בנוכחותי שאל ת"ח א' שליט"א את מו"ר שאלה דלהלן: שפכו בלילה מי שרית בשר לחצר תשוכה ולא הרגישו שהיו בהם חתיכות בשר וכעבור כמה רגעים הרימו את הבשר וחשש הת"ח לבשר שנתעלם מן העין משום שמסתובבים חתולים בחצר וזרק את הבשר ושאל אם לא החמיר מדי חייך מו"ר וענה לו הלכה אני יודע ושאלו מו"ר כמה הי' שוה הבשר ורצה לתת לו כסף.

אוכלים תחת המטה

כא. ספר לי מו"ר פעם היו אוכלים תחת המטה והורה מרן החזו"א זצוק"ל לחלקם לעניים. (עי' יו"ד סי' קט"ז פ"ת ס"ק ד' ה') (א"ה, פעם אמר מרן לחלקם לתלמידי ישיבת תפארת ציון ולא להודיעם שהיו תחת המטה ולכא' צ"ע מלעיל לענין גילוי שמרן אמר להודיע וצ"ל דתחת המטה מעיקר הדין פסקו הפוסקים שמותר רק מרן החמיר כגר"א ז"ל, אבל לענין גילוי סבר מרן שיש להחמיר מהדין כגר"א ז"ל לכן אמר להכריז, ועי' תוס' מעשה רב אות כ"ה ושאלתות מהגר"ח ז"ל מוואלוז'ין קי"ט).

תחת המטה רק כהרף עין

כב. שמעתי מהרפ"ש ז"ל, פעם נפל תפוח תחת מטתו של מרן החזו"א ומיד הרימוהו, ואמר מרן שמסתבר שבהרף עין כזה לא נאסר, והוסיף מרן שראש ישיבת מיר הגר"א זצ"ל אומר שאף כהרף עין נאסר, ולא אכלו מרן. (א"ה, עי' שאלתות מהגר"ח ז"ל מוואלוז'ין קי"ט).